

ALEKSANDER LIČAN:

Spomini iz Sibirije

V majhni sobi je sedel ruski poročnik in pred njim je stala steklenica vodke. Stal je, a videlo se je, da se od pijanosti komaj drži pokonci. Premeril me je od vrha do tal in ukazal: "Zapri ga med obsojence!"

Vojak je vedel, da bodo obsojenci drugo jutro ustreljeni, za to mu je ugovarjal, da jaz sem nisem bil sojen, a pomagalo ni nič. Zaprli so me v arestantski vagon, ki je bil prenapolnjen z na smrt obsojenimi ljudmi. Nekateri so kadili zadnjo cigareto, drugi preklinjali, tretji jokali. Bila je res zanj zadnja in grozna noč. Pri vsakih vratih je stražil vojak z nasajenim bajonetom.

Okrog polnoči je prišel v vagon boljševiški stotnik. Šele priložnostni sem opazil, da so stene vagona vse rdeče od človeške krvi; na podu je bilo zmrznjeno človeško meso. Stotnik je iskal češkega oficirja Krejčija, ki je bil baje postreljal 20 krasnoarmeecev (vojakov rdeče boljševiške armade).

Vojak, ki me je aretirjal, mi je povedal, da je v vagonu tujec, ki ga je on pozno zvečer na ulici poročnika zaprl. Vrnil se je spet v voz. S petrolejko v roki je posvetil vsakemu ujetniku v obraz in dal ukaz: "U-trom!" (to je zjutraj boš ustreljen).

Kar groza me je obhajala, ko je prišel do mene, mi posvetil v obraz in me ostro pogledal.

"Ti, tu, Aleksander Aleksandrovič? Kako neki si ti začel med te na smrt obsojene?"

Namesto mene mu je odgovoril vojak, da me je zvečer aretirjal na svojem domu in da gotovo vohunim za Čehe.

Stotnik me je poznal že iz Samare — in es me je usmilil. Vojaka je poslal na postajo po cigarete, mene pa krepko prijel za prsi, me potisnil na drugo stran vagona, bliskovito odprl vrata in me pogнал v globoki sneg.

"Beži, reši se!" so bile še njegove zadnje besede.

Vsi drugi so bili tisto jutro ustreljeni.

S postaje sem bežal na Baj-

kalsko jezero, ki je bilo zamrznjeno. Hodil sem vso noč, visoko na nebu je svetil mesec — vse na okrog je bilo tiho in mirno. Zjutraj je privozil za menoj neki ruski mušik. Prosil sem ga, naj me vzame na sanke. Bil sem tako utrujen in oslabljen od preostanega strahu — saj sem smrtno že v oči gledal — da sem komaj še prestavljal noge. Vzel me je na sanke, kjer sem kmalu trdno zaspal. Vozila sva se ves dan in šele proti večeru prišla v Mesovajo, mali trg ob Bajkalskem jezeru. Otdod sem moral še dva dni korakati do železniške postaje v Petrovsku. Peljal sem se nato do Harbina, kjer sem se namenil ostati vsaj nekaj tednov. Naselil sem se v "Evropskem hotelu" blizu postaje. Harbin je središče Mandžurije, krasno moderno mesto s prav živahno kupčijo. Otdod vozi železnica razen v Vladivostok in Sibirijo tudi v Mukden. Rečna plovba po reki Sungari je naravnost ogromna.

Zvijenje v Harbinu. — *Potovanje v Omsk.* — *Grozote državljanske vojne.* — *Beg slepega očeta s hčerko.* — *Napad razbojnikov na vlak.*

Največja stavba v vsej Mandžuriji je last uprave kitajsko-ruske železnice. Bival sem v Harbinu že 10 dni in si ogledoval zanimivosti mesta. V Harbinu so zastopane vse narodnosti sveta; tu dobiš ponosnega Američana, prebrisanega Angleža, lenega Kitajca, zvitega Mongola, lokavega Japonca, mirmega Rusca, ubogega Čeha, podjetnega Nemca. Vsa večer se je zbrala ta pisana množica v restavraciji.

Spoznal sem se z angleškim trgovcem Hendersonom, ki je imel svojo hčerko v nekem samostanu v Omsku, da se izobrazi v ruskem jeziku. Stalno je prebival s svojo družino v Vladivostoku. Šel je po hčer, a prišel je le do Irkutsk, kjer so se vršili grozni boji; komaj si je sam rešil življenje. Bil je ves obupan zaradi skrbi, kaj bo s hčerjo.

"No," sem mu rekel, "če me dobro plačate, vam privedem hčer iz Omska."

(*Dalje prihodnjič*)

Išče se
Žensko za gospodinja. Ime se poizve v uradu tega lista.

Delo dobi
Mesarski pomočnik dobi stalno delo takoj. Prednost ima učenec. — Za naslov se poizve v uradu tega lista.

IŠČE DELO
Ženska srednje starosti z enim otrokom, želi dobiti delo za hišna opravila pri kakem, ki ima lahko tudi enega ali dva otroka. Za ime se poizve v uradu tega lista.

ARE YOU ONLY A THREE-QUARTER WIFE?

MEN, because they are men, can never understand a three-quarter wife—a wife who is all love and kindness three weeks in a month and a hell cat the rest of the time.

No matter how your back aches—how your nerves scream—don't take it out on your husband.

For three generations one woman has told another how to "smile through" with Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound. It helps Nature tone up the system, thus lessening the discomforts from the functional disorders which women must endure in the three or four years of life: 1. Turning from girlhood to womanhood. 2. Preparing for motherhood. 3. Approaching "middle age."

Don't be a three-quarter wife, take LYDIA E. PINKHAM'S VEGETABLE COMPOUND and Go "Smiling Through."

Kako governer postane "slaven"

V Zd. državah je 48 držav in ravno toliko governerjev. Malo governerjev je, katerih ime bi bilo znano izven meja države, v kateri slučajno vršijo najvišjo izvršilno oblast. Ampak vsi ti gospodarji brez izjeme so politično ambiciozni in nemalo jih je, ki so o sebi prepričani, da imajo kvalifikacije za predsednika Zd. držav. Zato se zelo trudijo, da bi na en ali drugi način izzvali občno pozornost.

Ko je bil pokojni Huey Long governer države Louisiane, je nekoč v nočni obleki sprejel komandanta nemške bojne ladje, ki je bila slučajno vsidrana v New Orleansu, ter s tem povzročil "škandal", ampak od tistega dne je bil Huey Long poznani od Atlantika do Pacifika. Prerinil se je do zveznega senatorja in če bi ne bil padel pod kroglo atentatorja, ni izključeno, da bi bil ta slikoviti demagog iz Louisiane nekega dne sedel v Beli hiši.

Coolidge je dobil podpredsedniško nominacijo največ vsled famozne bajke, da je kot governer v Massachusettsu z "železno roko" strl stavko bostonske policije. Ko je Harding umrl, je avtomatično postal predsednik, potem pa je bil nominiran in tudi izvoljen v ta urad.

Zadnje dni je zopet en ameriški governer preko noči postal "slaven". Burbonski tisk

po raznih delih dežele mu posveča editoriale, v katerih se ga pozdravlja kot moža, ki razume, kaj je amerikanizem in kakšna so njegova načela, in tudi v dvoranah kongresa v Washingtonu že odmeva njegovo ime. — To ni nihče drugi kot Martin L. Davey, dični governer naše slavne države Ohio.

In kaj tako imenitnega je Davey storil, da se je začelo gledati nanj kot na možnega predsedniškega kandidata? S kakšnim slavnim činom za domovino se je proslul, da je še večeraj neznačni in obskurni politikar danes "mož predsedniškega kalibra?" — Ej, znati je treba in Davey je pokazal, da zna!

V sedanji jeklarski stavki je pred dobrim tednom dni poslal državno milico pred tovarne, ki so delno obratovale s stavkolomci ter zabranil nadaljnje uvažanje skebov. Delavstvo je bilo navdušeno. "Pameten, pravičen governer!" so rekli delavski ljudje. Ampak to je bila samo prva poteza. Čez par dni je sledila druga. Davey je naznanil, da jeklarne lahko prične z obratom, kadar jih je volja, miličarji, katerih prihod je delavstvo s takim navdušenjem pozdravilo, pa bodo skrbeli, da bodo stavkolomci svobodno prihajali in odhajali iz tovarn! Ampak Davey ni sovražnik organiziranega delavstva! Kaj še! Delavci imajo vso pravico stavkati, ampak imajo tudi pravico delati — pravico do dela je sveta, je pojasnil governer ter se ovil v

plašča "prave ameriške delavske filozofije."

Ta "prava ameriška delavska filozofija", ki jo burbonski tisk sedaj tako oduševljeno pozdravlja, je seveda zelo stara reč. Razlagali in uveljavljali so jo že mnogi oblastniki pred Daveyjem. Ampak velika zasluga ohijskega governerja je v tem, da je njeno tehniko izboljšal ter ji dal svoj osebni pečat. On je namreč prvi governer, ki je delavce tako imenitno izzigal, da so miličarje sprejeli z odprtimi rokami kot svoje zaveznike, potem pa se jim je činično zarezal v obraz in nastavil bajonete na njih prsa.

Ni čuda, da se burbonski tisk divi taki ženjalnosti. To je mož po njihovem srecu. Tako prekanjenega demagoga se ne dobi na vsakem vogalu. Torej, v Belo hišo z njim, kajti finančni kralji in industrijski mogotci rabijo ljudi, ki se razumejo na "pravo ameriško filozofijo."

KITAJSKI BANDITJE — BOŽJA ŠIBA DEŽELE

(*Dalje s 1. str.*)

k počitku, ker nočejo, da bi se kdo preveč spočil in potem toliko laglje pobegnili.

Čim zavamejo mesto ali vas, vodja navadno nagovori prebivalce, nakar banditje nalepijo na hiše razne lepake ter razdelijo vsakovrstne letake. Na teh letkih in lepkih naznanjajo, da so prišli strmoglaviti bogataše in rešiti siromake.

Večkrat se zgodi, da zavlada

med banditi in lokalno vojaško garnizijo prisrčen sporazum.

Da jim njihovi ujetniki ne uidejo in da se podvzajajo v svojem prizadevanju po odkupnini, storijo z njimi sledeče:

Zalepijo jim oči s klejem. Izkopljejo globok jarek, napolnijo ga z blatom, nakar ukažejo ujetnikom, naj se vležajo vanj. Poleti jih obliva vroča, pozimi pa z mrzlo vodo. Pripekajo in žgo jim razne dele telesa. Pogrezaajo jih začasno v jame, ki so zvrhane človeškega blata. Bijejo jih s kiji in koli. Nalivaajo jim petroleja v nosnice. Održejo jim uho ali prst, kar pošljejo sorodnikom svojih ujetnikov, da se slednji podvzajajo za odkupnino. Odpirajo jim mišice z ostrimi noži. Na golih trebuhih vznak ležečih žensk igrajo karte; nesrečnice morajo prestati velike muke, ko tleskajo pesti in karte po njihovih telesih. Obežajo jih za pete, itd. itd.

V Honon provinci imajo ljudje mnogo čudnih, krutih in nemoralnih navad in razvad. Prav te navade zelo vplivajo na njih duha, zato je tem ljudem kaj lahko postajati razbojnik.

Ako na primer tam kak umirajoči oče reče svojemu sinu: "Ti nisi moj sin, če ne umoriš mojega sovražnika," bo sin enostavno vzel svoj meč, poiskal tega sovražnika ter ga ubil, nakar bo njegov oče v miru umrl. Nobenih sporov in nesporazumov ne tirajo pred sodišče, temveč jih poravnava s svojimi lastnimi meči. Tako gre krvna osveta od generacije do generacije.

Splošna navada med kmeti o-

Prispotajte k Cankarjevi ustanovi in naročajte se na "Cankarjev glasnik". Pokažite, da naprednjaki ne znamo samo govoriti, temveč tudi ustvarjati, kadar se za nekaj zavzememo! Pokažimo, da smo še kreplji in čili in se ne mislimo še podati reakciji!

Lupe pride gledat svojega "Johnea" na razstavo

Lupe Velez, znana filmska zvezda se je preselila v Cleveland, da je blizu svojega soproga Johnny Weissmullerja, ki sedaj nastopa na velikejezerski razstavi v Aquacade gledališču. Razstava se nadaljuje do septembra.

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, proke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., Henderson 5311 - 5312

Oglašajte v — "Enakopravnosti"

Molly's Hair Shoppe
in new location
6724 St. Clair Ave.
Tel.: Henderson 4181

Odda se
Stanovanje 5 sob se odda. — Je nanovo dekorirano in ima parno gorkoto. — Poizve se na 6400 St. Clair Ave.

SEDMARK MOVING AND STORAGE CO.
Local and Long Distance
6506 ST. CLAIR AVENUE
Henderson 1920
Collinwood Branch:
15022 Saranac Road

DR. L. A. STARCE
pregled oči
Ure: 10-12, 2-4, 7-8
6411 ST. CLAIR AVE.

Proda se
Lot z 2ma garažama, mizarska miza starokrajnega izdelka, Philco Combination radio, Thor pralni stroj, Grunow Electric refrigerator, Grand kuhinjska peč, stiskalnica (preša) in mlin za grozdlje. Vse v dobrem stanju. Proda se radi odhoda iz mesta. Poizve se po 5. pop. na 15716 Holmes Ave.

menjene province je, da se maščujejo nad svojimi sovražniki. To store takole: Vse, kar imajo, prodajo, nakar si z izkupičkom kupijo orožje in municijo, ko so prej še požgali svoje hiše. Nato se odpravijo za svojimi sovražniki, katere pokoljejo, nakar postanejo banditje.

Vse kitajske province imajo z njimi velike sitnosti, toda tega zla ni mogoče zatreti.

Očiščeni zrak

Človeška narava se bo sprejela ko pride v splošno rabo čiščenje zraka, je ta teden povedal tu Dr. Alexis Berestneff iz New Yorka.

"Čisti zrak in prava temperatura, bosta odstranila toliko boleznih, da se bo ves ustroj človeške družbe izpremenil. Dr. Berestneff je povedal, da danes že 200 industrij v Združenih državah rabi čiščenje zraka v tovarnah in da se vidi izboljšanje pri izdelavi. Udobnost prave temperature in čistega zraka vplivata na človeka in ga naredita bolj energičnega in tako lahko producira več. In ako se človek v tovarni dobro počuti potem je v tovarni tudi manj nesreč.

Doktor se čudi, da ni čiščenje zraka v večji rabi tu. Pravi, da se človek bori proti vohnam, povodnjim, sušam in epidemijam, toda ne bori se pa proti bacilom, ki so vedno v nečistem zraku.

Zavarovalnino

proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd. preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 Schade Ave.

Pokličite:

Endicott 0718

IZNEBITE SE GLAVOBOLA

Olažja mesečno trpljenje
Brez opija ali kinina
Ali vas nadlegujejo hudi glavoboli? Izbite si jih za hitro odzgod — brez kinine, bromida ali opija — poskusite Garfield prašek proti glavobolu. Za povziti štiri krat 10c, 12 za 25c.

GARFIELD

Prašek proti glavobolu ZASTONJ! Pišite za brezplačen poskus Garfield praška proti glavobolu — tudi Garfield čaj proti zapiranju. Pišite Garfield Tea Co. Dept. T, Brooklyn, N. Y.

ZA KAŠELJ

Samo par požirkov in — kot bi odrezal — je olažsanje tu!

Vsi kašlji so enak pri Buckley's zdravilu (trikratno močnem) — en požirek tega izvrstnega zdravila kmalu ustavi navaden kašelj — trdi, dobro ukoreninjeni kašlji so pa olažani s par požirkov — in nič več vam ni treba trpeti po noči, ko ne morete spat.

Buckley's je drugačno zdravilo — deluje hitro "kot da bi odrezal." Ne vzemite nadomestkov — jamačeno, 45 in 85 centov v vseh lekarnah. W. K. Buckley, Inc., Rochester, N. Y.

Asthma Cause Fought in 3 Minutes

By dissolving and removing mucus or phlegm that causes strangling, choking, Asthma attacks, the doctor's prescription Mendocor removes the cause of your agony. No smokes, no doses, no injections. Absolutely tasteless. Starts work in 3 minutes. Sleep soundly tonight. Soon feel well, years younger, stronger, and eat anything. Guaranteed completely satisfactory or money back. If your druggist is out ask him to order Mendocor for you. Don't suffer another day. The guarantee protects you.

TOOK OFF 17 LBS. OF UGLY FAT

HEEDED DOCTOR'S ADVICE

Mrs. Robert Hickey, Roseville, Calif., writes: "My doctor prescribed Kruschen Salts for me—he said they wouldn't hurt me in the least. I've lost 17 lbs. in 6 weeks. Kruschen is worth its weight in gold."

Mrs. Hickey paid no attention to gossipers who said there was no safe way to reduce. She wisely followed her doctor's advice. Why don't YOU?

Get a jar of Kruschen to-day (lasts 4 weeks and costs but a trifle). Simply take half teaspoonful in cup of hot water every morning. All druggists.

I NO LONGER DREAD WASHING POTS AND PANS

CARLTON WARE
Made of ENDURO
Stainless Steel
Cleans So Easily

End forever the drudgery of cleaning cooking utensils. Equip your kitchen with Carlton Ware, made of that marvelous new metal, Enduro Stainless Steel. Food simply can not cling tightly to its hard, gleaming surface. Cleans as easily as a china dish—no scouring, just soap and water. It lasts a lifetime and always looks bright and new.

You will never need to replace Carlton Ware kettles, pans, boilers, roasters, and other utensils. Solid metal all through, they never wear out—remain bright and shining always.

Resolve today that you are going to bring your kitchen up to date with Carlton Ware. See our large display. You will find any utensil you desire.

Special Introductory Offer:
Carlton 2-quart Sauce Pan, regular value \$1.70, this week only \$1.00

Superior Home Supply
6401-03 Superior Ave.

M. Zevaco:

FAVSTA

ZGODOVINSKI ROMAN

Pardaillan ni vedel, kaj naj stori s svojo varovanko. Prišlo mu je na um, da bi ji lahko izprosil zavetje pri redovnicah. Ne samo da bi se potlej lahko mirno vrnil v Pariz, ampak lahko bi jo tudi spet poiskal in nadaljeval svoje izpraševanje ob ugodnejših prilikah.

"Gospa," je dejal, "evo naju zunaj Pariza."

"Da," je rekla ciganka, "tu mi je lažje. Misli, ki so v mestu rojile okoli mene kakor mrtvaške ptice, me tu zapuščajo. . . Vsa druga postajam. . . Kdo sem? Ali sem še Saizuma? . . . Saizuma sem. Hočete li, da vam povem srečo? Kdo ste? . . ."

"Popotnik, Vaš prijatelj, ako hočete."

"Moj prijatelj? . . . Kdo more biti prijatelj izobčenke Saizume? . . ."

"Tisti, ki je sam izkusil dovolj gorja, da vas ume pomilovati."

"Vaš glas mi dobro de. Čutim, da vaše srce ni človeško srce, zakaj srca ljudi so polna okrutnosti. . . Junak ste. Kako ste v krčmi nagnali one tuleče volkove! Dajte, da vidim vašo roko."

Pardaillan je pomolil vedeževalki roko. Čeprev bistra glava, je bil vendar otrok svojega časa. S tajnim nemiro je čakal cigankine sodbe. Saizuma je zmajala z glavo.

"Če bi jaz, ki ne ljubim nikogar in nisem in ne bom nikoli nikogar ljubila, kedaj vzljubila koga, bi hotela, da bi imel roko, kakršna je vaša. Morda ste siromak, in vendar ste knez med knezi. V sebi nosite gorje, okoli sebe pa trosite srečo. . ."

To reki je izpustila Pardaillanovo roko.

"Tako mi Pilata!" je pomislil vitez. "Gorje da nosim v sebi? . . . Nu, videli bomo. Čujte, uboga žena," je povzel na glas, "evo vam hiše, ki je njena dolžnost, da gostoljubno sprejema ljudi, ki tavajo brez miru po svetu. Dajte, počijte tu nekaj dni. Potlej pridem po vas."

"Res pridete pome? . . ."

"Obljubim vam. Težko vas je pozabiti, kdor, vas je enkrat videl. . . ali bolje, kdor je videl vaš zakrncani obraz. . ."

"Tedaj vas počakam tu," je rekla Saizuma, ne meneč se za njegovo opazko o krinki.

Vitez, ki se je bal, da se blaznica ne bi premislila, je brz povznil. Po dolgem čakanju so se vrata odprla in pokazala se je ženska v posvetni obleki. Ko je ugledala zastavnega plemiča, se je čudno nasmehnila in je ganila z roko, kakor bi ga vabila, naj vstopi.

"Oprostite," je začuden vprašal vitez, "ali je tu opatija montmartrskih benediktink, ali pa se nemara motim?"

"Ne motite se, gospod," je odgovorila ženska. "Ta hiša je dom sester benediktink, ki jim načeluje visoka in mogočna gospa Klavdina de Beauvilliers, naša pomožna opatica. . ."

"Opatica Klavdina de Beauvilliers?" je vprašal Pardaillan, ki mu je bilo to ime povsem neznan. "Že mogoče. Vsekakor ne potrebujem njenega gostoljubja zase, ampak za to nesrečno ciganko. . ."

Tako govorec je stopil v kraj in je pokazal na Saizumo. Sestra — zakaj bila je redovnica vzlic svoji ogoljeni posvetni obleki — je naglo premerila ciganko z očmi ter odvrnila:

"Častita mati Klavdina de Beauvilliers nam je prepovedala da bi sprejemale krivoverke drugam kakor v tisti konec samostana, kamor same nikoli ne

hodimo. Tja povedem tudi to žensko."

"Čez nekaj dni, morda že jutri, se oglasim ponjo."

"Kadar vam bo drago, gospod plemič."

Saizuma je vstopila. Redovnica je spet privoščila vitezmu nasmeh, ki ga ni iznenadil nič manj od prvega. Nato so se vrata zaprla in Pardaillan je odšel, nekam vznemirjeno, misleč na razpadajoči samostan, na sestro vratarico in posvetni obleki in na čudno neprisliljenost, s katero je govorila o svoji prednici. . .

XVI.

Privid Jacquesa Clementa.

Vrnimo se k princesi Favsti. Spet je sedela v razkošni mali sobani, kjer smo jo nedavno videli, kako je vdahnila vojvodi Guiškemu krvavo misel in kako je kmalu nato izkušala potegniti Pardaillana v svoj ognjeni krog. A to pot je govorila z žensko.

In ta ženska, ki smo jo opazili že na razvratnem sestanku v sosednji hiši, je bila ravno Klavdina de Beauvilliers, opatica montmartrskih benediktink. Razgovor se je bližal koncu, zakaj Klavdina je že stala, pripravljena, da bi odšla.

"Mala pevka je tedaj varno spravljena?" je rekla Favsta.

"Varno spravljena med dekletih moje hiše. Zelo premeten bi moral biti kdor že bode, da bi jo iztaknil. Sicer jo pa straži Belgoder."

"Pazite vendarle. Ali ste z glavno porok zanjo?"

"Z glavno sem vam porok, gospa. . . A morala bi vedeti, kaj naj ukrenem z njo. . . Ako sem vas prav razumela. . ."

"Govorite jasno," je velela Favsta. "Kako ste me razumeli?"

"Razumela sem vas tako, da ste obsodili Violetto na smrt."

"Obsojena je. Izvršitev sodbe je samo preložena."

"Da. A to še ni vse. Zdi se mi, da Violetta ni samo obsojena na smrt, ampak da bi morala pred smrtjo. . ."

Klavdina de Beauvilliers je premolknila.

"Preden umre s telesom," je resno odgovorila Favsta, "mora umreti z dušo. Devica mora izgubiti svojo čistost. Postati mora najnesrečnejša izmed nesrečnic. Tako je moja volja."

Opatica se je priklonila.

"Kadar bo to izvršeno, me obvestite," je povzela Favsta. "Idite." Klavdina de Beauvilliers je prikleknila malone do tal in odšla.

"Te ženske se upajo vse drugo, samo govoriti ne." je zamrmrala Favsta, ko je ostala sama. "Le jaz, devica, ki me ni še nikoli vznemirjala misel na ljubezen, imam pogum, da povem, česar treba, in rabim jasne besede. . ."

Obmolknila je in prebledela. Njene prsi so se dvignile.

"Oh," je šepnila z grozo, "je li res, da še ne poznam ljubavne omočice, ki so ji podvržene druge ženske? . . . Kaj! Jaz naj bi! Oh, rajši si izrujem srce! . . ."

Z obema krasnima rokama je zgrabila za bele grudi, kakor bi si jih res hotela raztrgati.

Po malem se je umirila. Izraz vedrega veličanstva se je vrnil na njeno lice. Poklicala je služabnico in ukazala, naj spusti k njej naslednjega gosta.

Nekaj trenutkov nato je smehljaje vstopila zala mlada ženska, tako ljubka in živa, da si jo moral dvakrat pogledati, preden si opazil, da nekoliko šepa. Bila je

Marija Lorenska, vojvodinja de Montpensier, sestra vojvode Guiškega, vojvode Mayenskega in kardinala Guiškega.

"Kakšne novice prinašate?" je vprašala Favsta z nasmeškom, v katerem je bilo za trohico več prijateljske toplote, nego so je drugače opažali pri njej.

"Dobre in slabe. . ."

"Da čujemo najprej slabe. . ."

"Nu, moj brat. . ."

"A! Zle novice se tičejo vojvode Guiškega?"

"Da kraljica. . . Polom na vsej črti. Prvič se je Henrik spravil s Katarino de Cleves in drugič nori za cigancičico bolj nego kdaj poprej, zlasti odkar je izginila. . ."

Favsta se je zdržnila. Vojvodinja de Montpensier je videla, da ji je zadala hud udarec.

"Pripovedujte," je kratko velela Favsta.

"Znajte, da je imel moj brat sestanek s staro kraljico."

"To vem. Dalje."

"A veste li tudi, kaj se je zgodilo na tem sestanku? Medicejka se je uklonila."

"Res?" je zategnila Favsta s čudnim glasom.

"Henrik mi je sam povedal."

"Ovira, ki je vojvodo najbolj plašila, je tedaj odstranjena. Nič mu več ne brani, da ne bi dognal svoje zmage do konca?"

"Nič, gospa. Dokaz je to, da misli prej ko mogoče dobiti kralja v svojo oblast."

"Ste li uverjeni, da je Guise zmožen tako odločnega koraka?"

Vojvodinja de Montpensier ni čutila posmeha.

"Uverjena sem," je povzela. "Bratov načrt je čudovit. Delaje se, kakor da se začasno podvrže, če, da se ji treba pogajati in sklicati glavne stanove; seveda vzame s seboj nekaj čet, med njimi najbolj neustrašne ligarje. Tudi jaz pojdem z njim, gospa. Nato se polastimo Valoiškega in ga kratkoma zapremo v kak samostan. Še prej mu seveda obrijemo teme. . ."

Marija de Montpensier se je zvonko zasmejala. Favsta je ostala resna.

"Bogme sijajno," je dejala s posebnim poudarkom.

"Oh, videli boste, gospa," je brezskrbno nadaljevala vojvodinja; "to bo komedija, da lepše svet ne pomni. Veste li, kdo bo strigel Valoiškega? . . . Jaz sama! Nožice sem že pripravila."

"Da. Ali je to tista dobra vest, ki mi jo prinašate?"

"Ne, gospa. Moja mati je prišla v Pariz."

"Vojvodinja Nemourska je v Parizu?" je zamrmrala Favsta z nenadnim zanimanjem.

"Da! In jaz sem jo pridobila za vašo stvar! . . . Prišla je naravnost iz Rima, kjer je govorila s Sikstom. Imela je dolg potmenek s samozvancem, ki ga uporni kardinali še vedno smatrajo za papeža."

"In? . . ." je napeto vprašala Favsta.

"Vrnila se je uverjena, da je Sikst opasen hinavec, ki dela samo za svojo lastno korist. Ko sem jo videla take volje, sem ji povedala o tajnem zboru, na katerem so kardinali izvolili novega poglavarja, tako da bo Cerkev v bodoče podpirala vse, kar hočemo napraviti s Henrikom Valoiškim. . . Kakor hitro je slišala, da je novi papež naklonjen naši hiši, se je takoj sprjaznila z mislijo nanj. . ."

"To res ni slaba novica, dete moje!" je rekla Favsta in njene oči so se zaiskrile. "Ako je vojvodinja Nemourska z nami, se bodo kmalu godile velike stvari. . ."

"Le to je: mati hoče spoznati novega papeža, preden se spusti v tolikanj opasno podjetje."

"Recite ji, da bo imela priliko."

"Kdo ji ga pokaže?"

"Jaz," je odgovorila Favsta. "Toda hoteli ste mi povedati nekaj slabih novic?"

"Dajte, da nadaljujem; po se-

stanku s kraljico-materjo se je vrnil moj brat v svoj dvorec. Bil je tako dobre volje, da smo vsi uganili velik dogodek. Drugi dan, ko sem prišla k njemu, mi je sam brez jeze povedal, kaj je bilo predsinočnjim. . . Kadar je nasprotnik ubit, se moj brat kmalu pomiri. Loignes je mrtev in Guise se nima več za kaj srđiti."

"Nisem vedela, da je vojvoda tako velikodušen," je dejala Favsta.

"Zato pa je vedela vojvodinja Guiška! . . . Prav nič se nisem zavzela, ko je nenadoma stopila v sobo ter pokleknila predenj, prošeč ga odpuščanja. Brat je izprva osupnil nad to predrznostjo in prijel za bođalo. . . Odšla sem iz sobe; toda iz sosednje dvorane sem čula njegov krik in Katarinino izgovarjanje. . . Čez dve uri, ko je vse utihnilo, sem se vrnila. Brat se je zadovoljil s tem, da izžene vojvodinjo na Lorensko."

"Res krasen zgled plemenitosti," je mirno pripomnila Favsta.

"Meni pa se zdi, da je bil Henrik to pot bolj ravnodušen ko plemenit. Ničesar mu ni več mar in sama zmeda ga je, odkar je nestalo tiste pevke."

Bled nasmeh je preletel Favstine črte.

"Da," je preskočila po daljšem molčanju, "vi pravite to in ono. . . Kaj bi rekli, če vam povem, da mi je Katarinin razgovor z vojvodo Guiškim tako dobro znan, kakor da sem ga slišala na lastna ušesa?"

"Vam gospa, ki veste toliko stvari, se ne bi čudila niti v tem primeru. . ."

"In če vam povem, da je zvitva Florentinka ukanila vašega brata? . . ."

"Kako to, gospa?"

"In če vam povem še to, da hoče vojvoda mirno čakati smrti Henrika III? Obljubil ji je. . ."

"Obljubiti? . . . to bi bilo izdajstvo zoper . . . in zoper rodbino!"

"Guise je človek meča, pa je hotel postati diplomat. Ujel se je v svojo lastno zanko; zdaj ima roke zvezane za najmanj leto dni."

"To pomeni, da pojde moja osvetla po vodi!"

"Ne, ako umete hoteti in ako me hočete poslušati. . ."

"Moje zaupanje do vas je nemejeno gospa. Govorite naravnost; pripravljena sem storiti vse, samo da udarim Henrika Valoiškega."

Favsta je pomislila.

"Marija," je dejala nato, "vi ste z umom najmočnejša v svoji rodbini. Vi edina imate oči ki vidijo, in glavo, ki vse razume. Ali hočete rešiti vse namah?"

"Pripravljena sem, gospa. . . Česa je treba?"

(Dalje prihodnjic)

Odda se

Soba se odda za slovenskega fanta. Poizve se na 1170 Addison Road.

Išče delo

Mlada deklica išče delo pri Slovenski ali Hrvatski družini, v restavraciji ali hišno delo. Naslov se poizve v uradu tega lista, ali pokličite HENDERSON 5311.

Večerni piknik

NAPREDNIH SLOVENK NA PINTARJEVI FARMI v soboto, 17. julija

IGRA F. JANKOVICH

A. Malnar

Cement Work
1001 East 74th Street
ENdcoott 4371

NAZNANILO in ZAHVALA

Žalostnim in potrjim srcem naznanjamo žalostno vest vsem sorodnikom, in znancem, da nam je kruta smrt vzela našega preljubljenega soproga in dobrega očeta

JOHN ROZANC

Ranjki je preminul po hudi in daljši bolezni 14. junija. Pokopali smo ga 18. junija po cerkvenih obredih v cerkvi sv. Vida in na Calvary pokopališču. Pokojni je bil star šele 48 let, ter nas je zapustil v najlepši dobi življenja. Bil je dober soprog in oče, in skrben gospodar; njegov trud nam bo ostal v trajnem spominu. Doma je bil iz Mislice fara Radik na Primorskem. V Ameriki se je nahajal 30 let. V domovini zapušča mater staro 88 let, dve sestri, mlajši brat pa mu je umrl pred 3 leti. Tukaj pa zapušča zalujočo soprogo, hčerko in sina, brata Joe v Pennsylvaniji in sestro Marijo in 6 bratrancev in dve sestrični in veliko prijateljev.

V dolžnost si štejemo se iskreno zahvaliti vsem, ki so darovali krasne venice in cvetlice ranjkemu v zadnji spomin, ki je ležal na mrtvaškemu odru, in sicer sledečim:

Mr. in Mrs. Joe Cergol, East 168 St., Mr. in Mrs. Rudolph Cergol, Vineyard Ave., Mr. in Mrs. Joe Cergol, Rosewood Ave., Mr. in Mrs. John Cergol, Sylvia Ave., Mr. in Mrs. Anton Cergol, East 67 Street, Mr. in Mrs. Frank Cergol, West 86 St., Mr. in Mrs. Ralph Rayer in Rose, in Joseph Rozanc; Mr. in Mrs. Marko Duilo, Mr. in Mrs. Lawrence Hrovatin, E. 66 St., Mr. in Mrs. John Bergles, Mr. in Mrs. Rudolph Rozanc, Mr. in Mrs. John Vavotec, Mrs. Theresa Frank, Mr. in Mrs. Frank Cerkvnik, Mr. in Mrs. Andrew Kapel, Fairport, Mr. in Mrs. Frank Race, st., Mr. in Mrs. Joseph Chermely, Mr. in Mrs. Lawrence Erzen, Donald Ave., Mr. in Mrs. Frank Somrak, Mr. in Mrs. Anton Kromar, Mr. in Mrs. Joseph Hrovat, Jr., Mr. in Mrs. Joseph Hrovat, st., in hčere, Mr. in Mrs. Jack Susel, Mr. in Mrs. Edward Maurer, Mr. in Mrs. John Mihelich, Mr. in Mrs. John Carlin, Mr. in Mrs. Brodic, Prijateljice od hčerke, Sosedje iz East 74 St., Mr. in Mrs. Joseph Strum, Mr. in Mrs. Ludwig Gustincic, Mr. in Mrs. Joseph Metelko, Mr. in Mrs. Tom Legat in Mr. in Mrs. Charles Wick, Mr. in Mrs. Joseph Petelin, Mr. in Mrs. John Klun, Bill Schmidt in Jack Wilson, Cleveland Retail Meat Dealers Association, Earl C. Gibbs, društvo Naš Dom, št. 50 SDZ.

Zahvaliti se moramo vsem, ki so darovali za maše, ki se bodo brale za pokoj duše pokojnika. Darovali so: Mr. in Mrs. Martin Frank, E. 99 St., Mr. in Mrs. Anton Candek, Mr. in Mrs. Anton Koren, Mrs. Magdalena Pucel, Mr. in Mrs. Frank Zakrajšek, E. 74 St., Mr. in Mrs. Frank Race, st., Mr. in Mrs. Fred Race, Mr. in Mrs. Frank Race, Jr., Mrs. Anna Zelle in hčerke, E. 68 St., Mr. in Mrs. Lawrence Erzen, Donald Ave., Mr. in Mrs. Frank Petkovšek, Mr. in Mrs. Paul Golob, Mr. in Mrs. Frank Krnc, Mr. in Mrs. John Ladiha, Mr. John Rakar, Mr. in Mrs. John Lukač, Mr. in Mrs. Frank Glažar, Mr. Frank Bergles, Mr. in Mrs. Marty Frank, Mr. in Mrs. Joseph Chermely, Mr. in Mrs. Jack Japel, Mrs. Mary Frkol, Mr. in Mrs. Nick Brojkovich, Mr. in Mrs. Frank Hrovat, E. 74 St., Mr. in Mrs. Sila.

Zahvalo naj prejmejo tudi vsi, ki so nam dali svoje avtomobile brezplačno v poslugo pri pogrebu. Zahvaliti se moramo: Mr. Joseph Cergol, Mr. Ralph Rayer, Mrs. Theresa Frank, Mr. F. Race, st., Mr. Andrew Kapel, Mr. Paul Golob, Mr. Fr. Somrak, Mr. L. Gustincic, Mr. Joseph Chermely, Mr. J. C. Sturm, Mr. Anton Slossar, Mr. Frank Vidmar, Mr. Martin Frank, Jr.

Hvala soprogi od brata Joes, ki je prišla tako daljavo iz Millsboro, Pa., na pogreb. Iskrena hvala pevskemu društvu Samostojna Zarja, od katerega so prišli pevci zapet v slovo tako milo žalostinko, da nam je segla globoko v srce in zalila pričujoče s solzami.

Hvala društvu Naš Dom, št. 50 SDZ, za krasen venec in za spremstvo k zadnjemu počitku. Hvala pogrebniku Joe Zele in Sinovi za tako lepo urejen pogreb. Hvala tudi Rev. Jagru za cerkvene obrede in obisk na domu. Hvala vsem, ki so prišli ranjkega kropiti in ga spremili k zadnjemu počitku in vsem onim, ki so čuli ob krsti ranjkega in vsem onim, ki so ga obiskali v bolezni. Posebna hvala njegovim bratrance, ki so ga nosili in položili v hladno zemljo. Hvala vsem tistim, ki so nam bili na strani in v pomoč ob tej bridki uri žalosti. Še enkrat hvala vsem skupaj, če bi slučajno izpustili kakšno ime se enako zahvalimo vsem.

Ti, preljubljeni in nikdar pozabljeni soprog in oče, počivaj mirno v tej Ameriški grudi. Pozabljen ne boš nikoli od nas. Obiskovali bomo tvoj grob, zasadili ga bomo s krasnimi cveticami, zalivali jih bomo s solzami, dokler se ne snidemo s teboj, tam kjer ni muk in ne trpljenja.

Ostali žalujoči:

MARY ROZANC, soproga; MARY, hčerka; JOHN, Sin; V stari domovini mati ter dve sestri. Tukaj brat in sestra ter več drugih sorodnikov.

Cleveland, Ohio, 14. julija, 1937.